

**ZAKRES WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI WYMAGANY NA POSZCZEGÓLNYCH ETAPACH
WOJEWÓDZKIEGO KONKURSU PRZEDMIOTOWEGO Z JĘZYKA NIEMIECKIEGO
dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych w roku szkolnym 2022/2023**

Na wszystkich etapach konkursu uczeń klas IV-VIII szkoły podstawowej powinien wykazać się wiadomościami i umiejętnościami określonymi w celach kształcenia – wymaganiach ogólnych i treściach nauczania – wymaganiach szczegółowych podstawy programowej kształcenia ogólnego, w części dotyczącej przedmiotu język niemiecki na II etapie edukacyjnym, wariant II.2, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 z późn. zm.), a także wiadomościami i umiejętnościami poszerzającymi tę podstawę.

1. ZAKRES WYMAGAŃ:

a) Etap I (szkolny):

- koniugacja czasowników regularnych i podstawowych czasowników nieregularnych oraz rozdzielnie i nierozdzielnie złożonych w czasie teraźniejszym,
- koniugacja czasowników modalnych w czasie teraźniejszym,
- tworzenie trybu rozkazującego,
- zastosowanie rodzajnika określonego i nieokreślonego w mianowniku i bierniku,
- rzeczowniki złożone,
- rzeczowniki określające zawód i wykonawcę czynności,
- liczba mnoga rzeczowników,
- stosowanie zaimków osobowych w mianowniku i bierniku,
- liczebniki główne,
- stosowanie zaimka dzierżawczego „mein”, „dein” „Ihr” w mianowniku i bierniku,
- zaimki zwrotne w bierniku,
- stosowanie zaimków pytających,
- stosowanie zaimka nieosobowego „es”,
- stopniowanie przymiotników i przysłówków,
- stosowanie przymiotników z przedrostkiem „un-”,
- stosowanie przeczenia „nicht”,
- negowanie pełnym zdaniem przy pomocy „nein” i „kein” w mianowniku i bierniku,
- stosowanie przyimków „in”, „aus”, „nach” w odpowiedziach na pytania typu: „Woher kommst du? Wohin fährst du? Wo wohnst du? etc.”,
- szyk wyrazów w zdaniu oznajmującym, pytającym i wykrzyknikowym,
- budowanie zdań współrzędnie złożonych ze spójnikiem „und”, „aber”, „denn”, „oder”, „dann”, „deshalb”,
- budowanie pytań ogólnych i szczegółowych,
- umiejętność przyporządkowania prawidłowych odpowiedzi,
- umiejętność rozwiązywania zadań typu „prawda-fałsz”,
- umiejętność rozwiązywania zadań typu multiple-choice (wielokrotnego wyboru),
- umiejętność uzupełnianie zdań odpowiednimi strukturami leksykalno-gramatycznymi,
- stosowanie w ćwiczeniach leksykalnych i reakcjach językowych słownictwa dotyczącego następujących kręgów tematycznych:

- człowiek – np. dane personalne, okresy życia, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia i emocje, umiejętności i zainteresowania,
 - życie prywatne – np. rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości,
 - szkoła – np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się, przybory szkolne, oceny szkolne, życie szkoły,
 - praca – np. popularne zawody i związane z nimi czynności,
 - żywienie – np. artykuły spożywcze, posiłki, lokale gastronomiczne,
 - podróżowanie i turystyka – np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie,
 - świat przyrody – np. pogoda, pory roku, rośliny i zwierzęta, krajobraz.
- umiejętność reagowania w sytuacjach typowych:
- przedstawianie siebie i innych osób,
 - nawiązywanie kontaktów towarzyskich,
 - rozpoczynanie, prowadzenie i kończenie rozmowy,
 - uzyskiwanie i przekazywanie informacji i wyjaśnień,
 - składanie życzeń, odpowiadanie na życzenia,
 - zapraszanie i odpowiadanie na zaproszenie,
 - pytanie o pozwolenie, udzielanie i odmawianie pozwolenia,
 - stosowanie nakazów i zakazów,
 - stosowanie zwrotów i form grzecznościowych.

b) Etap II (rejonowy):

- *zagadnienia etapu szkolnego oraz*
- koniugacja czasowników „sein” i „haben” oraz modalnych w czasie przeszłym Präteritum,
- czas przeszły Perfekt czasowników regularnych,
- wyrażanie przynależności (czasownik „gehören”),
- odmiana rzeczowników w celowniku,
- odmiana imion własnych,
- stosowanie zaimka osobowego w celowniku,
- użycie zaimka zwrotnego w celowniku,
- stosowanie zaimków dzierżawczych w mianowniku i bierniku,
- liczebniki porządkowe,
- stosowanie przyimków z biernikiem, celownikiem oraz przyimków lokalnych z biernikiem lub celownikiem,
- budowanie zdań współrzędnie złożonych ze spójnikiem „trotzdem” „außerdem”, „also”,
- tworzenie zdań pytających zależnych,
- budowanie zdań podrzędnie złożonych z użyciem spójnika „dass”, „weil”, „obwohl”, zdań okolicznikowych czasu ze spójnikami „als” i „wenn”,
- umiejętność wyszukania informacji w przeczytanym przez siebie tekście,
- umiejętność przyporządkowania fragmentów zdań lub całych zdań odpowiednim lukom w tekście czytany,
- stosowanie w ćwiczeniach leksykalnych słownictwa dotyczącego kręgów tematycznych z etapu szkolnego oraz:
 - żywienie – np. przygotowywanie posiłków, nawyki żywieniowe,

- miejsce zamieszkania – np. dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu, prace domowe,
- praca – np. miejsce pracy, praca dorywcza, wybór zawodu,
- zakupy i usługi – np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, środki płatnicze, wymiana i zwrot towaru, promocje, korzystanie z usług,
- kultura – np. uczestniczenie w kulturze, tradycje i zwyczaje,
- sport – np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, imprezy sportowe, uprawianie sportu,
- zdrowie – np. tryb życia, samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie,
- umiejętność reagowania w sytuacjach typowych:
 - wyrażanie swojej opinii, pytanie o opinie, zgadzanie się lub niezgadzanie się z opiniami,
 - wyrażanie swoich upodobań, intencji i pragnień, pytanie o upodobania, intencje i pragnienia innych osób,
 - proponowanie, przyjmowanie i odrzucanie propozycji,
 - wyrażanie prośby oraz zgody lub odmowa spełnienia prośby,
 - wyrażanie uczuć i emocji (np. radość, smutek).

c) Etap III (województwi):

- *zagadnienia dotyczące etapu szkolnego i rejonowego oraz*
- tworzenie czasu przyszłego Futur I,
- konstrukcje bezokolicznikowe z „zu”
- stosowanie czasu Perfekt czasowników nieregularnych,
- tryb przypuszczający czasowników „hätte“, „wäre“ i „möchte“,
- konstrukcja „würde ... bezokolicznik”
- użycie rzeczownika w dopełniaczu,
- stosowanie zaimków nieokreślonych „alle“, „etwas“, „jeder“, „jemand“, „man“, niemand,
- stosownie zaimków wskazujących „dieser“,
- odmiana przymiotnika po rodzajniku określonym i nieokreślonym, po przeczeniu „kein“, zaimku dzierżawczym w mianowniku, bierniku i celowniku,
- budowanie zdań współrzędnie złożonych ze spójnikiem „sondern“, „sonst“,
- tworzenie zdań warunkowych z „wenn“ oraz okolicznikowych celu z „damit“ i „um...zu“,
- zastosowanie następujących zwrotów idiomatycznych:
 1. in den sauren Apfel beißen,
 2. jemanden mit offenen Armen empfangen,
 3. mit einem blauen Auge davonkommen,
 4. die erste Geige spielen,
 5. die Nase voll haben,
 6. kalte Füße bekommen,
 7. jemanden auf die Palme bringen,
 8. zwei Fliegen mit einer Klappe schlagen,
 9. den Bock zum Gärtner machen,
 10. die Katze aus dem Sack lassen,
 11. Hals über Kopf,
 12. Hand und Fuß haben,
 13. viel um die Ohren haben,
 14. ein Haar in der Suppe finden,

15. Haare auf Zähnen haben.

- zastosowanie następujących przysłów:

1. Lügen haben kurze Beine.
2. Der Apfel fällt nicht weit vom Stamm.
3. Es ist nicht alles Gold, was glänzt.
4. Morgenstunde hat Gold im Munde.
5. Viele Köche verderben den Brei.
6. Reden ist Silber, Schweigen ist Gold.
7. Wer anderen eine Grube gräbt, fällt selbst hinein.
8. Andere Länder, andere Sitten.
9. Aller guten Dinge sind drei.
10. Jeder ist seines Glückes Schmied.

- umiejętność rozróżnienia wariantów wypowiedzi na ten sam temat oraz wyodrębnienia istotnych informacji w tekście,
- stosowanie w ćwiczeniach leksykalnych, w krótszej wypowiedzi pisemnej (notatka, zaproszenie, ogłoszenie, mail) oraz w dłuższej wypowiedzi pisemnej (list prywatny) słownictwa dotyczącego kręgów tematycznych z etapu szkolnego i rejonowego oraz:
 - o życie prywatne- np. konflikty i problemy,
 - o zakupy i usługi – np. wymiana i zwrot towaru, promocje,
 - o nauka i technika – np. korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych,
 - o świat przyrody – np. zagrożenie i ochrona środowiska naturalnego,
- stosowanie podstawowej wiedzy realioznawczej dotyczącej wszystkich krajów niemieckojęzycznych:
 - o flagi, godła, kraje sąsiadujące,
 - o stolice,
 - o atrakcje turystyczne:
 - Lubeka – Holstentor,
 - Lubeka – Gänge und Höfe,
 - Monachium – Marienplatz,
 - Wyspa Mainau na Jeziorze Bodeńskim – Blumeninsel,
 - Norymberga – Kaiserburg,
 - Norymberga – Barockgärten – Hesperidengärten,
 - Rothenburg ob der Tauber – Altstadt,
 - Bremen – Bremer Stadtmusikanten-Denkmal,
 - Berlin – Museumsinsel,
 - Berlin – Siegessäule,
 - Berlin – Holocaust-Mahnmal,
 - Berlin – Kaiser-Wilhelm-Gedächtniskirche,
 - Bonn – Beethoven-Denkmal,
 - Hermannsdenkmal bei Detmold,
 - Walhalla in Donaustauf,
 - Buchenwald – Gedenkstätte in Buchenwald bei Weimar,
 - Weimar – Goethe-Schiller-Denkmal,
 - Drezno – Frauenkirche,
 - Trewir – Porta Nigra,
 - Hamburg – Elbphilharmonie,

- Großglockner,
- Wiedeń – Hundertwasserhaus,
- Wiedeń – Johann-Strauss- Denkmal,
- Wiedeń – Stephansdom,
- Salzburg – Festung Hohensalzburg,
- Salzburg – Mozartsgeburtshaus,
- Melk – Stift Melk – Benediktiner Kloster,
- Bern – Zytglogge,
- Zürich – Fraumünster mit Glasfenstern von Marc Chagall,
- Lucerna – Kapellbrücke und Wasserturm,
- Vaduz –Schloss Vaduz,
- Luxemburg – Philharmonie.
- Zwyczaje, tradycje, święta i uroczystości (Karneval, Fastnacht, Fasching, Konfirmation, Pfingsten, St. Martinstag, Tag der deutsche Einheit, Oktoberfest, Weihnachten, Weihnachtsmarkt, Ostern, Buß- und Bettag, Walpurgisnacht, Schultüte am ersten Schultag, Maibaum, Heuriger)
- charakterystyczne potrawy (Apfelstrudel, Sacher Torte, Eisbein, Rote Grütze, Kaiserschmarren, Brezel, Rösti, Fondue, Currywurst, Dresdner Stollen, Lübecker Marzipan, Aachener Printen, Spätzle, Schwarzwälder Kirschtorte, Wiener Schnitzel, Tafelspitz, Kaiserschmarrn, Sauerbraten),
- znani ludzie (J. S. Bach, Ludwig van Beethoven, W. A. Mozart, Richard Wagner, Johann Strauss „Sohn“, C. W. Röntgen, Albert Einstein, Carl Benz, Robert Koch, Max Planck, Willy Brandt, H. Dunant, Wilhelm Tell, Cesarzowa Sissi, Gustav Klimt, Albrecht Dürer, Caspar David Friedrich J. W. von Goethe, Heinrich Böll, Günter Grass, Jakob und Wilhelm Grimm, Thomas Mann, Elfriede Jelinek, Friedrich Dürrenmatt, Sigmund Freud).

2. WYKAZ OBOWIĄZUJĄCEJ LITERATURY NA ETAPIE SZKOLNYM, REJONOWYM I WOJEWÓDZKIM

a. Etap I (szkolny):

- Podręczniki do nauki języka niemieckiego zatwierdzone przez MEN do nauczania w szkole podstawowej,
- Magdalena Ptak - „Gramatyka niemiecka w ćwiczeniach dla klas 7-8”, WSzPWN,
- Justyna Łuczak, Przemysław Mróz – „Grammatik A1-A2. Gramatyka języka niemieckiego z ćwiczeniami”, WSiP.

b. Etap II (rejonowy):

- Podręczniki do nauki języka niemieckiego zatwierdzone przez MEN do nauczania w szkole podstawowej,
- Magdalena Ptak - „Gramatyka niemiecka w ćwiczeniach dla klas 7-8”, WSzPWN,
- Justyna Łuczak, Przemysław Mróz – „Grammatik A1-A2. Gramatyka języka niemieckiego z ćwiczeniami”, WSiP,
- Monja Knirsch – „Hören und Sprechen A1”, Hueber,
- „Grammatik aktiv A1-A2“, Cornelsen.

c. Etap III (wojewódzki):

- Podręczniki do nauki języka niemieckiego zatwierdzone przez MEN do nauczania w szkole podstawowej,
- Magdalena Ptak - „Gramatyka niemiecka w ćwiczeniach dla klas 7-8”, WSzPWN,
- Justyna Łuczak, Przemysław Mróz – „Grammatik A1-A2. Gramatyka języka niemieckiego z ćwiczeniami”, WSiP,
- „Rundum – Einblicke in die deutschsprachige Kultur” – Ernst Klett Verlag,
- <https://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/pl>,
- Stanisław Bęza – „Eine kleine Landeskunde der deutschsprachigen Länder”, WSiP, Warszawa 2004,
- Ilona Kromp, Adam Bialecki „Deutschland in allen Facetten”, Wydawnictwo Szkolne PWN Sp. Z o.o. ParkEdukacja, 2012,
- Kinga Pietraszek „Österreich, die Schweiz, Liechtenstein und Luxemburg in allen Facetten“, „, Wydawnictwo Szkolne PWN Sp. Z o.o. ParkEdukacja, 2012,
- Monja Knirsch – „Hören und Sprechen A1”, Hueber,
- Monja Knirsch – „Hören und Sprechen A2”, Hueber,
- „Grammatik aktiv A1-A2“, Cornelsen.